GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 24 — Rok I   Włocławek, wtorek 29 stycznia 1946 roku.   Cena 2 złote

W rocznicę wyzwolenia ziemi śląskiej

Przemówienie Prezydenta K. R. N. ob. Bieruta

KATOWICE, 28. 1. W dzisiejszym radosnym dniu, w rocznicę Wyzwolenia ziemi Śląskiej chciałbym w imieniu własnym, imieniu Krajowej Rady Narodowej oraz w imieniu Rządu Jedności Narodowej wyrazić wam, obywatele, całemu pracowitemu, wytrwałemu Ludowi śląskiemu gorące, serdeczne pozdrowienia.

Chciałbym podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do tego, iż możemy dzisiaj obchodzić rocznicę wyzwolenia naszego kraju i wyzwolenia naszej ziemi śląskiej. Chciałbym podziękować w pierwszym rzędzie bohaterskiej, zwycięskiej Armii Czerwonej, która pomogła wypędzić z naszego kraju dzikiego barbarzyńcę hitlerowskiego, a której przedstawiciele obecni są na naszej dzisiejszej uroczystości.

W imieniu całego Narodu Polskiego chciałbym przekazać gorące podziękowanie marszałkom radzieckim, wodzom zwycięskiego pochodu, dzięki którym Polska odzyskała Wolność.

Chciałbym podziękować naszemu bohaterskiemu Wojsku Polskiemu, które razem z Armią Czerwoną nie szczędząc krwi walczyło o wolność naszej ziemi. Chciałbym podziękować wam, obywatele, którzyście pracą swoją, wytrwałą i ofiarną, nie szczędząc wysiłku, trudu i potu, nie szczędząc ofiar, w poczuciu obowiązku obywatela i patrioty przyczynili się również do zwycięstwa, którego rocznicę dziś obchodzimy.

Lud śląski, już nazajutrz po oswobodzeniu ziemi śląskiej, stanął do pracy, aby uchronić przed zniszczeniem kopalnie i huty swe. Uczynił wszystko, aby już nazajutrz po uwolnieniu, dostarczyć węgla do parowozów, którymi posuwała się naprzód Armia zwycięska, które dowoziły tej Armii zaopatrzenie.

Górnik polski był uczestnikiem zwycięstwa na froncie. Ten sam górnik, stał się uczestnikiem zwycięstwa na odcinku pracy pokojowej. W trudzie i znoju, wskaże on nam warunki i odbudowę zniszczeń, buduje Demokratyczną Rzeczypospolitą i dlatego chciałbym podziękować nietylko tym wszystkim, którzy dzięki uchwale Krajowej Rady Narodowej zostaną odznaczeni wysokimi orderami i medalami, symbolizującymi hołd Narodu dla ich patriotycznego czynu, ale i tym, którzy jeszcze może niezauważeni niosą codzienny, ofiarny trud dla dobra Rzeczypospolitej.

Tym wszystkim pracownikom, którzy — choć niewidzialni — z równą ofiarnością, z równym oddaniem niosą dalsze wyzwolenie, wyzwolenie od nędzy i niedomagań, wyzwolenie w kierunku dobrobytu — tym wszystkim pracownikom, składam dzisiaj w imieniu Narodu Polskiego gorące, serdeczne podziękowanie.

Ambasador Anglii u generalissimusa Stalina

MOSKWA, 28. 1. Agencja Tass donosi, że przewodniczący Rady Komisarzy Ludowych ZSRR generalissimus Stalin przyjął ambasadora Wielkiej Brytanii Archibalda Clarcka Kerr. W czasie rozmowy obecny był komisarz ludowy spraw zagranicznych ZSRR Mołotow.

André Philipe ministrem skarbu

PARYŻ, 28. 1. Francuski socjalistyczny poseł Andre Philipe zgodził się objąć stanowisko ministra skarbu pod warunkiem, że trzy partie przyjmą program gospodarczy przedstawiony im przez premiera Gouin.

Demonstracje Chińskich studentów

LONDYN, 28. 1. Agencja Reutera donosi z Czungkingu, że pięć tysięcy studentów chińskich demonstrowało w piątek przed ambasadą brytyjską, żądając powrotu Hongkongu do Chin.

Święto niepodległości w Indiach

LONDYN, 28. 1. Agencja Reutera donosi z Bombaju, że w dniu święta niepodległości pochód ciągnący się na przestrzeni kilku mil przeszedł ulicami miasta ze sztandarami, na których widniały napisy: „żądamy niepodległości" oraz z innymi hasłami hinduskimi Kongresu narodowego.

W większości miast i wsi hinduskich odbyły się podobne obchody.

List dyrektora UNRRA do premiera Osóbki-Morawskiego

WARSZAWA, 28. 1. Prezes Rady Ministrów ob. Osóbka-Morawski otrzymał następujący list od generalnego dyrektora UNRRA Herberta Lejmana:

„Ekscelencjo, niech mi wolno będzie gorąco podziękować za uprzejme przesłanie życzeń z okazji drugiej rocznicy powstania UNRRA. Nie ma kraju, który by poniósł więcej ofiar w walce o wolność niż wasz, a bohaterstwo Narodu Waszego było natchnieniem dla całego świata.

Dlatego też chcę zapewnić Pana, że narody zjednoczone, reprezentowane w naszej Organizacji będą nadal dokładać wszelkich starań, aby pomóc Polsce w wyrównaniu ciężkich strat na jakie Polska była narażona. Proszę przyjąć, Ekscelencjo, wyrazy najgłębszego szacunku.

Generalny dyr. **Herbert Lejman.**

Rezolucja Partii Pracy

LONDYN, 28. 1. Agencja Reutera donosi, że Komitet Wykonawczy Partii Pracy przyjął rezolucję popierającą stanowisko ministra Bevina w sprawie rządu generała Franco. Rezolucja wyraża nadzieję, że Wielka Brytania wspólnie z sojusznikami dopomoże do przywrócenia rządów demokratycznych w Hiszpanii, obalonych przez Hitlera i Mussoliniego.

Komitet Wykonawczy jest zdania, że istnienie rządów faszystowskich w Europie lub gdziekolwiek na świecie zagraża wolności i pokojowi.

Usprawnienie ruchu pasażerskiego

WARSZAWA, 28. 1. Osiągnąwszy sukcesy w dziedzinie przezwyciężenia kryzysu na odcinku ruchu towarowego, ministerstwo komunikacji podjęło kroki w kierunku usprawnienia ruchu pasażerskiego, a w szczególności podmiejskiego.

Obowiązujące dotychczas zarządzenie o tymczasowej kolejności pociągów, które dawało pierwszeństwo pociągom towarowym, zostało cofnięte. Nowe zarządzenie z ważnością od pierwszego lutego 1946 roku przywraca do życia przepisy, regulujące kolejność wyprawianych pociągów.

Pierwszeństwo otrzymują pociągi pasażerskie, a w szczególności podmiejskie (robotnicze i szkolne).

Zarządzenie przewiduje podjęcie zdecydowanej walki z nieregularnym kursowaniem pociągów pasażerskich, które w znacznej mierze spowodowane było trudnościami natury technicznej, wynikającymi ze zniszczeń wojennych.

Dewaluacja lira

LONDYN, 28. 1. Agencja Reutera donosi z Rzymu, że dekret włoskiego ministra handlu zagranicznego legalizuje dewaluację lira, w celu poparcia włoskiego eksportu. Funt angielski został ustabilizowany na poziomie 900 lirów a dolar, na poziomie 225 lirów.

Stosunek funta angielskiego do lira na wolnym rynku wynosi 1050 lirów za funt.

Walka z „osiedleńcami" — szabrownikami

SŁUPSK, 28. 1. **Celem ukrócenia szabrownictwa na gospodarstwach poniemieckich w powiecie słupskim, wydano rozporządzenie, które przewiduje usunięcie z gospodarstw tych osobników, którzy w przeciągu 14-tu dni nie sprowadzą swoich rodzin.**

Rozporządzenie to nie obejmuje repatriantów z za Bugu, którzy pozostawili tam swoje rodziny, o ile udowodnią to dokumentami. **Jest to środkiem zapobiegawczym przeciw tym „osadnikom", którzy po „oszabrowaniu" przydzielonego obiektu opuszczali gospodarstwa, by więcej już nie powrócić.**

Osoby wyjeżdżające po swoje rodziny muszą poddać swój bagaż kontroli gromadzkiej, względnie gminnej Radzie gromadzkiej, która wydaje odpowiednie zaświadczenie.

Inaguracja roku akademickiego na S. G. G. W.

WARSZAWA, 28. 1. W Warszawie odbyła się inauguracja roku akademickiego na SGGW.

Na inauguracji byli obecni: premier Osóbka - Morawski, minister oświaty, rektorzy wyższych uczelni, duchowieństwo, przedstawiciele społeczeństwa i organizacji.

Na wstępie chór akademicki odśpiewał hymn państwowy, poczym rektor Uczelni złożył sprawozdanie i ogłosił nowy skład Senatu akademickiego na rok 1945/1946.

Skolei nastąpiło wręczenie pierwszych promocyj doktorskich.

Po odśpiewaniu przez chór „Gaude Mater Polonia" odbyła się symboliczna immatrykulacja 450 nowoprzyjętych studentów. Poczym profesor dr Michał Korczewski wygłosił wykład „na pograniczu życia i materii nieożywionej".

Odśpiewaniem „Gaudeamus igitur" zakończono uroczystość.

Rozdanie nagród im. Stalina

MOSKWA, 28. 1. Dzienniki moskiewskie publikują postanowienie Rady, dotyczące rozdania nagród imienia Stalina za rok 1943 i 1944. Rozdano 16 nagród pierwszych, wynoszących 200 tysięcy rubli każda i 24 drugich nagród — po 100 tysięcy rubli za pracę w dziedzinie nauki. 30 pierwszych nagród, 40 drugich nagród i 73 trzecich nagród po 150, 100 i 50 tysięcy rubli przyznano za dokonane wynalazki i wybitne udoskonalenia techniczne. 36 pierwszych nagród i 44 drugich nagród po 100 i 50 tysięcy rubli każda przyznano za wybitne dzieła nauki i sztuki.

Pośród laureatów imienia Stalina znajdują się członkowie Akademii, dyrektorowie najwyższych instytucji badań naukowych, wybitni profesorowie, rutynowani rysownicy, robotnicy i kołchoźnicy, którzy utorowali drogę nowym ulepszeniom działów produkcji,poeci i artyści, którzy wybitnie przyczynili się do rozwoju kultury radzieckiej.

Dziennik „Prawda" podkreśla w artykule wstępnym, że lista nowych laureatów świadczy o wielkiej różnorodności talentów twórczych w Zw. Radzieckim. Fakt ten został potwierdzony przez wybitne osiągnięcia ZSRR w dziedzinie nauki, techniki i sztuki. Naród radziecki w krótkim czasie zdobył czołowe miejsce w kulturze świata.

Siedziba ONZ

NOWY JORK, 28. 1. Agencja Reutera donosi, iż Nowy Jork będzie przejściową siedzibą Organizacji Narodów Zjednoczonych, gdyż wzniesienie koniecznych budynków w miejscu przeznaczonym na stałą siedzibę ONZ zajmie kilka lat.

Doktór Stojan Gawriłovicz w Jugosławii przewodniczący grupy, która dokonywała inspekcji miast mogących stać się siedzibą ONZ podał do wiadomości urządzenia siedziby Organizacji Narodów Zjednoczonych.

W gmachu sekretariatu ONZ pracować będzie 1356 osób w b.r., a 2216 w 1949 roku. Na zebrania i obrady zostaną przeznaczone dwa pokoje konferencyjne mogące pomieścić po 600 osób każdy, 3 pokoje konferencyjne mogące pomieścić po 300 oraz 12 pokoi dla podkomitetów.

Przewiduje się specjalne pomieszczenie na bibliotekę, która będzie zawierać 400 tysięcy tomów, pokoje dla prasy, składy dokumentów i t. p. Na okres trwania generalnego Zgromadzenia, które trwać będzie co roku przez 8—10 tygodni potrzebna będzie sala mogąca pomieścić 3000 osób oraz pokoje dla korespondentów prasowych. Żywności trzeba dla conajmniej 6 tysięcy delegatów i sztabu.

Przedstawiciel dyplomatyczny Austrii w ZSRR

WIEDEŃ, 28. 1. Głównodowodzący wojsk radzieckich w Austrii marszałek Koniew zawiadomił rząd austriacki, że Związek Radziecki gotów jest uznać Karola Waldbrunnera jako przedstawiciela dyplomatycznego Austrii w Moskwie. Jednocześnie J.D. Kisielew ma zostać przedstawicielem Związku Radzieckiego w Austrii. Waldbrunner należy do partii socjalistycznej i jest obecnie ministrem planowania.

Kontrola nad piekarniami

Celem uporządkowania sprawy należytego fukcjonowania piekarń. Ministerstwo Aprowizacji i Handlu zorganizowało kontrolę piekarń, która ma zadanie — po ustaleniu form prawnych każdego objektu piekarskiego, osoby odpowiedzialnego kierownika oraz opisu samego zakładu pod względem technicznym — przeprowadzać stałą kontrolę nad prowadzeniem przez piekarnie ksiąg kontroli wypieku i przepisanych przez Min. Aprowizacji i Handlu sprawozdań. Ponadto kontrola ma za zadanie czuwanie nad jakością i wagą chleba w piekarniach, sklepach i punktach sprzedaży, a w razie stwierdzenia złej jakości chleba kontyngentowego kontrolerzy zarządzają natychmiastowe wstrzymanie sprzedaży i po spisaniu odpowiedniego protokułu pociąganie winnych do odpowiedzialności. Chleb zakwestionowany, a więc nieodpowiedni pod względem jakości w żadnym wypadku nie powinien trafić do konsumenta. Kontrola nad piekarniami przestrzega należytego przechowywania mąki w składach, piekarniach i punktach sprzedaży. W razie stwierdzenia złej jakości przeznaczonej do wypieku mąki, kontroler obowiązany jest ją zakwestionować oraz pobrać próby dla dokonania analizy

Niezależnie od tego kontrolerzy winni zwracać uwagę na zachowanie przez piekarnie, sklepy i punkty sprzedaży warunków sanitarno-higienicznych, na prawidłowe stosowanie przepisów technologicznych przy wypieku chleba oraz na przestrzeganie odpowiednich przepisów Ministerstwa Aprowizacji i Handlu.

Na koniec inspektorzy Dep. Przemysłu Miejscowego przy województwach współdziałają z miejscowymi władzami w sprawach, związanych z gospodarką, mąką i chlebem, wyznaczeniem cen na chleb, rozdziałów kontyngentów mąki między piekarnie, jak również w akcjach podejmowanych przez zarządy miast, spółdzielnie, związki zawodowe i zawodowe organizacje piekarskie, mających na celu uporządkowanie stosunków w piekarnictwie oraz polepszenie stanu technicznego urządzeń zakładów piekarskich.

Zniesienie zakazu strajków

LONDYN, 28. 1. Na odbywające się posiedzenie Parlamentu rząd angielski wniósł projekt ustawy o zniesienie zakazu strajków powszechnych. Prawo dotyczące zakazu strajków powszechnych zostało wydane w Anglii w 1927 roku. Było to po generalnym strajku w roku 1926.

Projekt wniesionej ustawy przez rząd Partii pracy przewiduje zezwolenie urzędnikom angielskim wstępowania do partji politycznych, co dotychczas było zabronione w Anglii.

Wobec tego, że konserwatyści przeciwni są zdecydowanie legalizacji strajków, na temat projektu spodziewana jest obszerna dyskusja.

Linia wysokiego napięcia

Uroczyste uruchomienie linii wysokiego napięcia, łączące Zakopane z Zagłębiem Węglowym, o czym donosiliśmy przed kilku dniami, było wymownym przykładem czego dokonać może energia ludzi, którzy postanowili wszystkie swoje wysiłki oddać odbudowie kraju.

Podkreślił to w swym przemówieniu wiceminister przemysłu inż. Ciszewski, dokonując otwarcia linii.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bierut na wniosek ministra przemysłu i handlu przyznał najbardziej zasłużonym przy budowie linii odznaczenia państwowe.

Literatura filmowa

Gdy mówimy dziś o szerzeniu kultury filmowej w naszym społeczeństwie i o podniesieniu poziomu kultury artystycznej twórców filmowych, aktualnym staje się zagadnienie literatury specjalnej, zarówno popularyzatorskiej, jak i fachowej z zakresu kinomatografii.

Literatury takiej przed wojną w Polsce nie było — brak nam było nawet ośrodka, który by gromadził i udostępniał wszystkim zainteresowanym zagraniczną literaturą filmową.

Polskie pozycje bibliograficzne w dziedzinie filmu można policzyć na palcach jednej ręki.

Naszej branży filmowej jakakolwiek literatura po za świstkami reklamowymi była niepotrzebna. Wiedzę o filmie nabywało się u nas przy stoliku kawiarnianym lub bezpośrednio „na planie" pod okiem rodzimych mistrzów i wtajemniczonych znawców X-ej muzy.

Tymczasem — w krajach, w których na film patrzyło się nieco inaczej, niż jako na objekt sklepikarskiego handlu, bibliografia filmowa rosła z dnia na dzień. Przynosiło to korzyść nie tylko samym filmowcom przez wzbogacenie ich wiedzy o filmie, ale znacznie przyczyniało się do popularyzowania spraw kinematografii we wszystkich dziedzinach życia i do podniesienia ogólnego poziomu kultury filmowej w danym kraju.

O ile naprz. francuska literatura filmowa zwraca uwagę bogactwem książek o historii kina, o tyle znów w wydawnictwach niemieckich znajdziemy wyczerpujący materiał, dotyczący techniki kinematograficznej i filmu amatorskiego. Amerykańska literatura filmowa odznacza się zdecydowaną przewagą różnorodnego materiału reportażowego, w którym główną uwagę poświęca się okrzyczanym aktorom filmowym.

Osobną pozycję w tej dziedzinie zajmuje ZSRR. Dzięki planowemu rozwojowi wszystkich gałęzi kinematografii i tendencji do uczynienia kina najbardziej popularną ze sztuk, prowadzi się tam na szeroką skalę, zakrojoną akcję wydawniczą, obejmującą tematycznie wszystkie działy kinematografii. Państwowe Wydawnictwo Filmowe, współpracujące z Instytutem Filmowym, który szkoli fachowców, wydaje rocznie kilkaset książek i broszur, poświęconych teorii i praktyce sztuki i przemysłu filmowego. Książki te są dostępne nie tylko samym filmowcom, znaleźć je można w bibliotece każdego miasteczka, gdzie widz kinowy może w każdej chwili zapoznać się z materiałami, informującymi go o wyświetlanych filmach.

Brak scenariuszy, nadających się do realizacji, spowodował w ZSRR wydawanie książek, zawierających scenariusze najcelniejszych filmów kinematografii światowej. W ten sposób popularyzuje się scenariopisarstwo jako specjalny rodzaj twórczości literackiej. Prasę filmową podzielono na fachową i popularną. W tej ostatniej nie mamy do czynienia z tak rozpowszechnionym u nas i gdzie indziej kultem „gwiazd". Propaguje się w niej kino jako odrębną gałąź sztuki.

Oparcie naszej kinematografii na zasadach gospodarki planowej daje nam możność potraktowania sprawy literatury filmowej pod kątem naszych istotnych potrzeb w tej dziedzinie.

Dziś nie mamy jeszcze nawet własnej prasy filmowej. Zdajemy sobie sprawę, że wydawnictwo podręczników szkolnych jest obecnie ważniejsze od czasopisma filmowego. Nie mniej jednak już dzisiaj pracuje się nad tym, by wiedzę o filmie należycie usystematyzować, by gromadzić materiały, które młodym filmowcom ułatwią kształcenie się, a czynnym już realizatorom umożliwią pogłębienie ich wiedzy fachowej.

W bibliotece „Filmu Polskiego" zgromadzono kilkaset dzieł, poświęconych zagadnieniom teoretycznym i praktycznym kinematografii. Udało się skompletować niemal całą niemiecką literaturę filmową. Nadeszły podstawowe prace sowieckie z zakresu filmu, zaczynają napływać książki francuskie i angielskie. Biblioteka gromadzi nie tylko książki filmowe, lecz także literaturę z dziedzin pokrewnych, jak malarstwo, muzyka, teatr i t. p.

Rozpoczęto już tłomaczenie najważniejszych pozycji. Poza tym wykorzystuje się także dla celów szkoleniowych nieogłoszone jeszcze drukiem prace polskie.

Z biegiem czasu biblioteka „Filmu Polskiego" stanie się nietylko jedynym w Polsce ośrodkiem, skupiającym literaturę filmową, ale wobec zniszczeń, jakich doznały w czasie wojny biblioteki polskie — poważnym źródłem literatury w zakresie sztuk pięknych.

Gdy tylko pozwolą na to możliwości techniczne rozpoczęta zostanie akcja wydawnicza literatury filmowej. Wiedza o filmie, jako jednej z najpopularniejszych dziedzin sztuki, musi być dostępna dla wszystkich.

Z. P.

PRACA-PRZEMYSŁ-HANDEL

Na drodze do rozwoju

Posiedzenie plenarne Rady Oddziału Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P. powiatu lipnowskiego obfitowało w momenty, które powinny znaleźć odbicie w całokształcie wysiłków naszych zagadnień spółdzielczych będących trzonem życia gospodarczego i jego najbardziej skutecznego i szybkiego rozwoju.

Wiadomo wszystkim, że dorobek nasz gospodarczy został zniszczony doszczętnie.

Trudności, nastręczające się na drodze w realizowaniu naszych przedsięwzięć stwarzają nieraz pozory mogące odbić się niekorzystnie w opinii społecznej.

Kilku wybitniejszych pionierów Spółdzielczości podjęło pracę na odcinku powiatu lipnowskiego, opanowując od zarania Niepodległości najważniejsze gałęzie naszego gospodarstwa rodzimego.

Obecny Przewodniczący Prezydium Rady Pow. Oddziału Zw. Rew., równocześnie Kierownik miejscowej Spółdzielni Mleczarskiej ob. Iwanejko w wywodach swoich sprawozdawczych z całokształtu zagadnień spółdzielczych minionego okresu letniego, zobrazował dobitnie sukcesy na tym polu w sensie rozwoju istniejących oraz uruchomionych czynnych placówek spółdzielczych.

Jest rzeczą zrozumiałą, że pionierami tych poczynań są starzy, wypróbowani spółdzielcy. Mając na uwadze dobro powierzonych odcinków spółdzielczych, Obywatele ci rozumieją, że w ustroju demokratycznym istnieje jedna zasada: „owoce pracy społecznej są własnością społeczną“ i dlatego mamy prawo nietylko oczekiwać lecz żądać poparcia naszej akcji przez czynniki administracji publicznej. Zdarzają się tymczasem wypadki paraliżowania ruchu spółdzielczego właśnie przez nieuświadomionych przedstawicieli administracji publicznej, których interwencja powoduje straty moralne i materialne w poszczególnych skupiskach spółdzielczych.

Regulowanie cen na produkty spożywcze i przemysłowe nie należy do zadań Spółdzielczości. Spółdzielczość zmuszona jest dostosować się do warunków, będących wytworem istniejących stosunków gospodarczych ogólno-państwowych. Płacąc najwyższe ceny za dostarczane towary — zdobędziemy producenta, sprzedając towary według cen możliwie najniższych — pozyskamy konsumenta. Oto zadania Spółdzielczości, które w miarę przenikania uświadomienia do szerszych mas społecznych będą fundamentem do całkowitego uspołecznienia handlu.

Spółdzielczość przejmując egzekutywę świadczeń kontyngentowych, spowodowała poruszenie tej części społeczeństwa, na których spada ten obowiązek. I tu właśnie obserwuje się charakterystyczne zjawisko. Dobry dostawca kontyngentu jest równocześnie dobrym klientem Spółdzielni, do której ma całkowite zaufanie. Odwrotnie natomiast — Obywatel, który nie wywiązał się z obowiązku dostaw kontyngentowych, omija Spółdzielnię w celu uniknięcia kontroli nad obrotami własnych produktów. Tu leży zasadnicza nasza bolączka, za którą odpowiedzialność spada na nikogo innego, jak właśnie na tych, którzy obowiązek państwowy traktują po macoszemu. Musimy zrozumieć, że świadczenia kontyngentowe są nakazem chwili i są bezpośrednim przyczynkiem do utrzymania równowagi pod względem gospodarczym i politycznym. Dlatego Spółdzielczość, rozumiejąc ważność tej akcji, poszła po linii interesu państwowego przejmując egzekutywę kontyngentów.

Udział społeczeństwa w ruchu spółdzielczym jest niezadawalający. Biorąc pod uwagę fakt, że do życia weszły nowe pokolenia wyrosłe w czasie okupacji, dla których ruch spółdzielczy jest zjawiskiem obcym, musimy wykorzystać wyrobienie fachowe starych spółdzielców dla celów propagandy bezpośredniej w terenie. Zasadniczą przeszkodą w realizowaniu tej tak ważnej dziedziny Spółdzielczości jest brak środków lokomocji. Musimy pamiętać o tym, że niewystarczającą jest sprawa doraźnego opanowania spółdzielczości. Pewien wysiłek musimy poświęcić z myślą o przyszłości — wychować nowe kadry spółdzielców.

Odzyskać nasz dorobek społeczny możemy jedynie wspólnym wysiłkiem. Wszyscy musimy stanąć do pracy i wszędzie gdziekolwiek dominującym hasłem jest dobro społeczne, oddać się z całkowitym poświęceniem.

Ożywiona dyskusja, jaka wyłoniła się między czołowymi przedstawicielami Spółdzielczości naszego powiatu, przyczyniła się wybitnie do wzmożenia inicjatywy w kierunku stabilizacji istniejących i organizowania nowych placówek pod hasłem: **„wszyscy do szeregów spółdzielczych“.**

Ossowy.

Obowiązkowe dostawy ziemiopłodów

Ostatnio ukazały się rozporządzenia prezesa Rady Ministrów o obowiązkowych dostawach żyta, pszenicy, nasion oleistych, ziemniaków, siana, słomy na rok gospodarczy 1945/46 na ziemiach odzyskanych.

Minister aprowizacji i handlu ustalił globalne ilości, które dla poszczególnych województw winny być ściągnięte w drodze świadczeń rzeczowych na zaopatrzenie miejscowej ludności. Powołane przez ministra wojewódzkie komisje świadczeń rzeczowych dokonają podziału tych ilości na poszczególne powiaty.

Wszystkie ziemiopłody zebrane w ramach akcji żniwnej przez władze cywilne i wojskowe przechodzą pod zarząd wymienionego ministerstwa, które ustali ceny i sposób rozrachunku za wymienione dostawy.

Ponad pół miliona tonn zboża

Według meldunków otrzymanych przez Ministra Aprowizacji i Handlu do dnia 15 stycznia rb. zebrano w całym kraju, w ramach akcji świadczeń rzeczowych, 500.746 ton zboża.

Województwa centralne i wschodnie dostarczyły 423.793 ton, w tym województwo poznańskie 127.168 ton. Następnie województwo pomorskie 86.585 ton. Województwo śląsko-dąbrowskie wypełniło obecnie plan na rok 1945/46 61,4% zachowując I-sze miejsce.

Ziemie odzyskane dostarczyły 76.953 ton. Najlepiej wywiązała się ziemia mazurska 29,761 ton, następnie województwo dolno-śląskie 19.173 ton, Śląsk opolski 17,670,9 ton, Pomorze zachodnie 6,170,7 ton oraz powiaty przyłączone do województwa gdańskiego 4,177,6 ton.

Konie od UNRRA

W końcu grudnia i na początku stycznia przybyły z Ameryki do Gdańska 4 okręty, które przywiozły w ramach dostaw UNRRA około 2000 koni.

25% koni pozostanie na terenie województwa gdańskiego szczególnie ogołoconego z inwentarza pociągowego. Poza tym z wymienionej ilości koni uwzględniono przede wszystkim potrzeby województwa śląsko-dąbrowskiego, okręgu mazurskiego i Pomorza zachodniego.

1000-ny wagon kolejowy

Pracownicy poznańskich głównych warsztatów kolejowych oddali do dyspozycji służbie ruchu 1000 wyremontowany przez siebie wagon osobowy.

Ruch kolejowy

W miarę ożywiania się życia gospodarczego na wybrzeżu wzmaga się ruch kolejowy. Dane porównawcze DOKP., ilustrujące ilość przebytej drogi przez parowozy przedstawiają się następująco: w maju ub. r. 600.000 parowozokm., we wrześniu— 980.000, w grudniu — 1.300.000 parowozokm.

Wzrasta również ilość przewiezionych towarów. W maju 1945 roku przewieziono 246.000.000 brutto ton towaru, zaś w grudniu 350.000.000 brutto ton. Koleje DOKP Gdańsk, zużywają przeciętnie 1400 ton węgla na dobę.

200 proc. produkcji

Pierwsza krajowa fabryka lakieru i preparatów chemicznych w Dębnikach osiągnęła 200% produkcji przedwojennej.

Przed wojną produkcja miesięczna fabryki wynosiła 3 do 4 ton lakierów, w czasie okupacji 2 i pół tony, obecnie zaś produkcja wyraża się cyfrą 7 ton miesięcznie.

Kartki dla bezrobotnych robotników budowlanych

Mając na uwadze trudną sytuację pracowników budowlanych, skazanych w martwym sezonie na przymusowe bezrobocie — Ministerstwo Aprowizacji i Handlu przyznało robotnikom tym karty I-ej kategorii. Odpowiednie zarządzenia wysłane zostały do wszystkich Urzędów Wojewódzkich i Zarządów Miejskich.

Otrzymanie przez bezrobotnego pracownika budowlanego kart I-ej kategorii uwarunkowane jest przede wszystkim tym, żeby zwolnienie z pracy miało charakter tymczasowy— na okres sezonu martwego w pracach budowlanych. Nie mogą otrzymać kart zaopatrzenia pracownicy, którzy samowolnie rzucili pracę.

Warunkiem otrzymania kart jest przepracowanie na podstawie umowy zbiorowej conajmniej 3-ch miesięcy w przedsiębiorstwach budowlanych przy odbudowie kraju oraz trudne położenie materialne pozostającego bez pracy.

Uprawnieni pracownicy otrzymają karty zaopatrzenia dla siebie i swych rodzin w styczniu i lutym br. na podstawie specjalnych list, sporządzonych przez ich dotychczasowe zakłady pracy.

Z warcholstwem należy skończyć

Zdarzyły się ostatnio odosobnione, ale pożałowania godne wypadki rozbijania prez elementy społeczne publicznych wieców, poświęconych sprawom zbiórki świadczeń rzeczowych. Wypadki te, spowodowane przez wrogie dla Państwa czynniki reakcyjne, które dążą wszelkimi siłami do wywołania fermentu w kraju i utrudnienia Rządowi zaopatrzenia ludności pracującej w żywność, wywołały powszechne oburzenie i potępienie ze strony miejscowego społeczeństwa.

Wykroczenia takie są obecnie traktowane jako akt antypaństwowy i tępione przez organa bezpieczeństwa z całą surowością prawa. Na podstawie dekretu z 16. 11. 45 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych „kto złośliwie uchyla się od ciążącego na nim z mocy ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, albo spełnienie takiego obowiązku, ciążącego na innej osobie utrudnia lub udaremnia, albo publicznie nawołuje do uchylania się od obowiązku świadczenia, podlega karze więzienia do lat 5-ciu“. Osobnicy, naruszający normalny przebieg wiecu poświęconego świadczeniom rzeczowym, będą niezwłocznie na miejscu przestępstwa zatrzymywani przez władze bezpieczeństwa i przekazywani do dyspozycji Sądów Ludowych, urzędujących w składzie Sędziego Okręgowego i 2 ławników, wydelegowanych przez Wojewódzką Radę Narodową.

Każdy lojalnie myślący obywatel, któremu na sercu leży szybka odbudowa kraju, winien okazać władzom bezpieczeństwa pomoc w kierunku zwalczania aktów antypaństwowych, utrudniających spełnianie powszechnego obowiązku świadczeń rzeczowych, będących głównym źródłem zaopatrzenia ludności pracującej.

Z warcholstwem należy skończyć!

Kronika

DYŻURY APTEK:
Dziś na Starym Rynku

KINA
„Bałtyk" i „Polonia"
Komedia produkcji francuskiej p. t.
„Bohater Legii"

Kalendarzyk słowiański
Zdzisława

Słońce:
wschód o godzinie 7.23
zachód o godzinie 16.16

Dzisiaj WTOREK 29 STYCZNIA
Franciszka

W lusterku

Dzwonki dla przechodniów

Kiedy ulicą idę chodnikiem,
to nieraz niepokój mnie bierze:
czy przejechania zdołam uniknąć
cyklisty, gdy gna na rowerze.

Bo co to imć cyklistę obchodzi:
więc chyba mam myśl doskonałą,
żeby ulicą idąc przechodzeń
niósł dzwonek i dawał sygnały.

Agapit.

Egzaminy maturalne dla abiturientów Liceum im. M. Konopnickiej we Włocławku rozpoczęły się w poniedziałek dnia 28 stycznia r. b. pod przewodnictwem dyrektorki Zofii Ślósarskiej. Do egzaminów stanęło 17 humanistów i 28 przyrodników, razem 45 abiturientów, w tym 26 dziewcząt i 19 chłopców. W poniedziałek był egzamin z języka polskiego, we wtorek 29 stycznia z języków obcych i z fizyki. Egzaminy ustne rozpoczną się 12 lutego. Uroczyste rozdanie świadectw dojrzałości połączone z poświęceniem nowego sztandaru szkolnego nastąpi w niedzielę dnia 17 lutego.

Włocławska Powiatowa Rada Narodowa rozpoczęła działalność w zakresie kontroli społecznej. Po wyłonieniu 3-ch Komisji, a mianowicie: Kontroli Społecznej, Kontroli Rzeczowej i Kontroli Finansowej, komisje te odbyły w dniu 12 stycznia r. b. wspólne posiedzenie instrukcyjne. Zagajając posiedzenie przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej ob. inż. Kamiński podkreślił znaczenie czynnika obywatelskiego w walce z korupcją i nadużyciami, zachęcając członków Komisji do pozytywnej i odpowiedzialnej pracy. Następnie Kierownik Oddziału Samorządowego ob. Lewandowski w obszernym referacie scharakteryzował zadania i uprawnienia organów kontrolnych rad narodowych w ramach nowego ustawodawstwa samorządowego. Uzgodnieniem planu kontroli i wyjazdów w teren powiatu posiedzenie zakończono.

Obecnie Komisje rozpoczęły już swoją działalność, dokonując szeregu kontroli. Zaznaczyć należy, że szerokie uprawnienia kontrolne Komisji oparte są na ustawie z dnia 11 września 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych (Dz. U. R. P. Nr. 5 — 1944 r. poz. 22). Artykuł 28 wymienionej ustawy, określający kompetencje terenowych rad narodowych uprawnia je w zakresie ich właściwości terytorialnych do kontroli działalności wszystkich organów wykonawczych tak państwowych jak samorządowych z punktu widzenia legalności, celowości i zgodności z zasadniczą linią działalności Krajowej Rady Narodowej.

Sprawozdanie z akcji „Gwiazdki dla Żołnierzy i ich rodzin". W związku ze Świętami Bożego Narodzenia obchodzonymi poraz pierwszy w Odrodzonej Wolnej Polsce Oddział Włocławski Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza urządził „Gwiazdkę" dla żołnierzy i ich rodzin, stosownie do uchwały zwołanego w tym celu Obywatelskiego Komitetu. Życzliwe stanowisko i ofiarność społeczeństwa umożliwiły Zarządowi T. P. Ż. całkowite wykonanie tak doniosłego zadania.

Ponieważ ilość 282 otrzymanych gotowych paczek była niewystarczająca dla zaopatrzenia żołnierzy wszystkich jednostek garnizonu Włocławskiego, wobec tego zakupiono na kwotę zł. 71.856.00 bułek, pierników, słodyczy i t. p. artykułów i sporządzono komisyjnie jeszcze 1715 paczek, uzupełniając je artykułami nadesłanymi luzem.

Paczki wszystkie zaopatrzono w kartki z życzeniami, bądź też w listy ofiarodawców. Ogólna zatem ilość paczek do rozdziału wynosiła 1997 szt., z tego poszczególnym oddziałom garnizonu Włocławskiego w czasie od 21 do 23. XII 1945 r. wydano za pokwitowaniem 1940 szt.

Specjalna delegacja TPŻ wraz z przedstawicielami władz miejscowych, Partii, Związków, Zakładów Pracy i Cechów dnia 24. XII. 45 r. udała się do koszar poszczególnych jednostek garnizonu Włocławskiego i przed wieczerzą wigilijną złożyła życzenia świąteczne żołnierzom.

Pozostałość ze zbiórki „Gwiazdkowej" zgodnie z uchwałą Włocławskiego Zarządu TPŻ przeznaczono:

1) gotówkę w kwocie zł. 20.198.50 na dodatkowy zakup papierosów dla żołnierzy garnizonu Włocławskiego i wręczenie jednostkom za pokwitowaniem oraz 7.353,20 zł. na zapomogi doraźne dla zdemobilizowanych żołnierzy.

2) resztę naturalii — 57 paczek „Gwiazdkowych", 10 kg. pszenicy, 414 kg. żyta, 104 kg. jęczmienia, 61 sztuka jaj, 28 kg. mąki pszennej, 23 kg. mąki żytniej, 6 sztuk drobiu i 118 kg. grochu — do wydania rodzinom żołnierskim.

W dniu 25. XII. 1945 r. po południu Dyrekcja Teatru Ziemi Kujawskiej urządziła dla żołnierzy widowisko regionalne „Betleem Kujawskie".

Na „Gwiazdkę" dla najbiedniejszych rezerwistek i ich dzieci zebrano we Włocławku gotówką 8.325.00 zł., ponadto w naturaliach: 50 kg. mąki pszennej, 100 kg. mąki żytniej oraz 425 sztuk używanych różnych przedmiotów odzieżowych letnich z Wydziału Opieki Społecznej m. Włocławka. Z tych darów uzupełnionych kwotą 4.624,00 zł. z funduszów TPŻ na zakup słodyczy i bułek wykonano 425 paczek „Gwiazdkowych". Dla rezerwistek nie obarczonych rodziną przeznaczono pozostałe nadliczbowe 57 paczek żołnierskich.

W dniu 22. XII. 1945 r. o godzinie 16-ej w świetlicy RKU przy choince Zarząd TPŻ złożył życzenia świąteczne rodzinom żołnierskim, poczym orkiestra Włocławskiej Straży Pożarnej odegrała kilka utworów muzycznych, a chór Harcerski odśpiewał kilka kolęd. Skolei przewodniczący TPŻ wprowadził na scenę tradycyjnego Mikołaja, który obdarował najbiedniejsze dzieci różnymi zabawkami, a ich matki rezerwistki paczkami „Gwiazdkowymi".

Wszystkim ofiarodawcom, którzy przyczynili się do urządzenia gwiazdki zwycięskim żołnierzom W. P. oraz ich rodzinom składa Zarząd Włocławskiego Oddziału TPŻ najgorętsze podziękowanie.

Przewodniczący Oddziału TPŻ
(—) Zabłocki mjr.

Program Radiowy

ŚRODA, 30 stycznia

Dziennik — 7.00, 8.00, 12.10, 19.40, 22.45.
Przegląd prasy — 7.50, 18.15, 22.45.
Muzyka — 7.15, 16.20, 17.30, 18.20, 19.00, 19.55, 22.00, 23.00.
Poszukiwanie rodzin: 12.50, 18.50, 19.15, 21.30, 23.25.
Audycje specjalne: 12.25 — Pieśni, 13.05 — Dla dzieci starszych, 13.20 — Na ziemiach odzyskanych, 13.30 — Dla Polskich Sił Zbrojnych, 16.00 — Na tańcówce, 17.00 — Wojskowa, 21.00 Dla Polaków zagranicą, 22.30 — 10 minut pisarzy chłopskich.

Z listów do Redakcji

Szanowny ob. Redaktorze!

Szeroką dyskusję wywołała w społeczeństwie sprawa rehabilitacji. Związek Adwokatów Pomorskich w poczuciu obywatelskości wydał zakaz dla polskich adwokatów podejmowania się dobrowolnego prowadzenia tego rodzaju spraw. Mogą oni to czynić jedynie z chwilą gdy zostają wyznaczeni z urzędu.

Ogół ustosunkował się do tego zagadnienia w sposób należyty. Niestety jednak jak życie potwierdza, nie ma reguł bez wyjątków: Urzędowa obrona ma charakter właściwy i w tym wypadku wystarczyłoby chyba ograniczyć się do przeprowadzenia strony formalnej oraz w oparciu o literę prawa.

Ze zdziwieniem jednak dostrzegamy w niektórych wypadkach przesadny zapał ujawniający się w nieodpowiednim można rzec nieobywatelskim stosunku do świadków Polaków świadczących przeciwko zrehabilitowaniu.

Np. Adwokat Wawrzyniecki, jako urzędowy obrońca pozwolił sobie na użycie zwrotu pod adresem świadka „podnosi się patefon i niestworzone rzeczy opowiada".

Adwokat Wąsowicz w uniesieniu odzywał się w sposób obraźliwy. Nie od rzeczy więc będzie przypomnieć o tym, ze swiadkowie ci są niejako obrońcami interesów polskich i że w Polskim sądzie obrońca z urzędu nie powinien ich traktować gorzej od klienta, którego obrońcą jest z urzędu i który nie został jeszcze z rehabilitowany. Bo przecież tylko jasnowidz może przewidzieć zawczasu wyrok. Jakaż różnica postępowania zachodzi w tym wypadku pomiędzy klientem „volksdeutschem" a Polakiem.

Nie należymy do lepszej rasy, to prawda, ale pewne względy zdaje się istnieją. Wojna i postępowanie niemców oraz ich sług są tego najlepszym i wyrazistym dowodem. A więc dla polskiego świadka prosimy o odpowiednie uszanowanie jego roli i godne traktowanie go przez obrońców w sprawach rehabilitacyjnych, aby nie odnosił wrażenia, iż znajduje się na sprawie wobec obrońców w Norymberdze.

Obserwator.

Ogłoszenie

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do ogólnej wiadomości, że masło (150 gr.) na kartki żywnościowe kat. I pr. dotychczas nie wykupione będzie sprzedawane w sklepach „Witamina", Pl. Dąbrowskiego 5 i ul. 3-go Maja 40, tylko do dnia 30. 1. 46 roku.

ZA PREZYDENTA MIASTA
Nacz. Wydz. Apröw. i Handlu
(—) Fr. Redo

UNIEWAŻNIAM zgubione kartki żywnościowe na nazwisko: Baranowski Tadeusz, Antonina i Bogumiła, zam. Pierackiego 7.

UNIEWAŻNIAM kartę żywnościową kat. I dziecinnej. Pruszkiewicz Krystyna, Pusta 9.

ZARZĄDZENIE.

Kujawskiej Elektrowni Okręg. w Włocławku.

Wobec konieczności remontu kotła i przeciążenia maszyn wytwórczych w godzinach rannych, używanie grzejników, jak kuchnie, piecyki, imbryki, grzałki, żelazka itp. od godziny 7-ej do godziny 8-ej rano jest kategorycznie wzbronione — aż do odwołania.

Niestosujący się będą bezwzględnie odłączani od sieci Elektrowni.

Uwaga: Dotychczasowe ograniczenia obowiązują nadal.

UNIEWAŻNIAM zgubioną książkę wojskową oraz inne dokumenty na nazwisko: Słomczewski Kazimierz, zam. Lubanie, pow. Nieszawa.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: kartę rejestr. R. K. U., dowód tożsamości oraz legitymację fabryczną z fotografią na nazwisko: Romanowski Jan, zam. Chłodna 26 oraz na nazwisko: Tadeusza Bajdalskiego, Karlin, pow. Kołobrzeg, kartę rejestr. R. K. U. i zaświadczenie z pracy.

ZGUBIONO: kartę rejestracyjną R. K. U. i rowerową. Jąkalski Wacław, Dubielewo, gm. Wieniec, pow. Włocławek.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: kartę rozpoznawczą, legitymację kupiecką na nazwisko: Bretsztein Kazimiera, Tumska 7.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach 8 do 12 i od 2 do 5-tej. W soboty od 8 do 12-tej.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe — 10 zł.
Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.
Przyjmuje w godz. 10—12 z wyjątkiem dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, Ul. BRZESKA 4. Telefon Nr. 11-26. REDAKTOR A. TURCZYNOWICZ. E — (8-2)

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. Drukarnia Diecezjalna, Włocławek, Brzeska 4. Odpow. za pismo: Kolegium Redakcyjne.